

[Lannung.]

nye Grundlov i dansk Rentelovgivning. Hvad § 1 angaar, hilser jeg med stor Tilfredshed den Ændring, der har fundet Sted i Folketinget, gaaende ud paa udtrykkeligt at slaa fast, at det er den effektive Rente, Paragraffen tager Sigte paa, ved Tilføjelsen af Ordene: „herunder eventuelt Kurstab“, en Tilføjelse, der er sket i Udvalget. Jeg kunde i Parentes bemærket have ønsket Formuleringen lidt bedre, saa Kursen havde faaet en Plads i Sammenhængen svarende til dette Elements Betydning, men Meningen med Tilføjelsen er i hvert Fald god nok.

Imidlertid maa det endelig erindres, at denne Lovgivning slet ikke gælder for det store Omraade, som Kredit- og Hypotekforeningslaan og andre offentlige Laan repræsenterer, hvad der er al mulig Anledning til at bemærke, og det samme gælder det store Omraade, som det store Gros af almindelige Banklaan repræsenterer. Navnlige det sidste vil af mange blive opfattet som en beklagelig Indskrænkning i Lovens Virkefelt, al den Stund Bankrenter ret ofte kan forekomme meget høje paa Baggrund af det almindelige Pengemarked. Mange vil sikkert mene, at dette gælder ogsaa i Øjeblikket.

Som et mere almindeligt Synspunkt vil jeg have Lov til at fremføre, at jeg gerne havde set, at man i den Lovgivning, som vi her behandler, havde bygget paa en Sondring mellem, hvad man maaske meget groft kunde karakterisere som mere produktive eller forretningsmæssige Laan, f. Eks. alle Laan til Finansiering af Byggeri og Virksomhed i øvrigt, og paa den anden Side Stiftelse af Gæld, først og fremmest i Forbindelse med Ejendomssalg o. lign, herunder Overdragelse i Forbindelse med Arv, ved at lade en Del af Købesummen indestaa. Det Forhold, at man ved Ejendomssalg o. lign. kun kunde tage 5 pCt. af den Del af Købesummen, der blev indestaaende i Ejendommen mod Pant i denne, saaledes som den hidtil gældende Ordning betød, har efter min Opfattelse i Almindelighed enten slet ikke eller kun i ringe Omfang ført til en Forhøjelse af Købesummerne og en Skærpelse af Vilkaarene i øvrigt, selv om Pengemarkedet var ret stramt. Maksimalrentebestemmelserne har derfor paa god Maade medvirket til at holde Renteniveauet nede paa dette store og betydningsfulde Felt.

Spørgsmaalet er da — og meget taler derfor, forekommer det mig —, om man kunde og burde have bibeholdt de hidtil gældende Maksimalrentebestemmelser paa

det Omraade, jeg her har nævnt. Det er ikke paa dette Felt, man har kunnet rejse væsentlige, berettigede Indsigelser mod Systemet, tværtimod, og det forekommer mig hævet over enhver Tvivl, at de ved Ejendomssalg har haft en meget gavnlige Virkning og for saa vidt medvirket til, at man her er kommet til at arbejde med billigere Renteforhold, end det ellers vilde have været Tilfældet, hvad der ud fra ethvert Synspunkt er ønskeligt, og jeg er noget betænkelig ved, at man forlader de hidtil gældende Regler paa dette Felt. Paa det resterende og endnu større Omraade inden for Produktions- og Forretningslivet i Almindelighed, hvor der i høj Grad har været følt Trang til Ændring, er det derimod naturligt at lade de nye Regler finde Anvendelse. For saa vidt hilser jeg den Lovgivning, her er foreslaaet, med Tilfredshed. Jeg har personlig altid haft den Anskuelse, at den Sondring, her er peget paa, er naturlig, og jeg tror, at de fleste, som har disse Spørgsmaal inde paa Livet i deres daglige Gerning, vanskeligt vil kunne bestride Rigtigheden af de Synspunkter, jeg her har fremført. Tilsvarende Anskuelser er da ogsaa gjort gældende af mit Partis Ordfører i det andet høje Ting, og det vilde efter min Opfattelse have været ønskeligt, om der var blevet Flertal for at tage Hensyn hertil. Men jeg vil paa den anden Side ikke afvise, at denne Sondring maaske i Praksis vil kunne medføre visse Vanskeligheder, og jeg vil være interesseret i i Udvalget at høre nærmere om de Betænkeligheder, man kunde have heroverfor fra anden Side.

I øvrigt skal jeg kun tilføje, at jeg finder det særlig værdifuldt ved det nye Forslag, at man nu paa systematisk Maade lægger Bund under de Kursfradrag, der maa finde Sted, saaledes at den effektive Rente i Fremtiden i højere Grad end hidtil kommer til at give sig Udslag ogsaa i den nominelle Rente. Det er ganske sundt og pædagogisk rigtigt, at ogsaa Lægfolk herigennem i højere Grad end hidtil, hvor det ofte har været næsten umuligt, kan klargøre sig, hvor høj Rente man under de givne Forhold virkelig betaler. Det finder jeg særdeles betydningsfuldt, og det tør nok antydes, at Laan til Underkurser har været meget anvendt, i hvert Fald uden for det idylliske Svendborg, hvor Venstres fortræffelige Ordfører (Elmquist) har sin Virksomhed, saa denne Side af Loven vil have den allerstørste Betydning.

Hermed skal jeg under Hensyn til,